

ŞEHZADE İLE GULYABANI

Söz konusu şahın, ava ve at sürmeye meraklı bir oğlu, bir de veziri varmış. Bu şah vezirine, nereye giderse oğlundan ayrılmaması için emir vermiş. Bu oğul, günlerden bir gün, at sürüp ava gitmiş; onunla birlikte babasının veziri de saraydan ayrılmış. İkisi birlikte yol alırken, önlerine canavar görünüşlü bir hayvan çıkmış. Vezir şehzadeye,

"Atını sür, bu garip hayvanı izle!" demiş. Şehzade de hayvanı gözden yitirinceye kadar izlemiş; ve birdenbire hayvan çölde yitip gitmiş. Şehzade çok şaşırılmış; ve nereye gideceğini bilemediği bir sırada, yolun başında ağlayan genç bir köle kız görmüş. Şehzade ona,

"Sen kimsin?" diye sormuş; kız da, "Hint padişahlarından birinin kızıyım. Ormanda kervanla yol alırken, uyuma arzusu beni sardı; farkında olmadan atımdan düşmüştüm. Sonra kendimi yapayalnız ve çok şaşırılmış olarak burada buldum" demiş. Şehzade bu sözleri duyunca, acıma duygusuyla sarsılmış ve onu alıp atının terkesine yerleştirdikten sonra yola koyulmuş. Terk edilmiş bir harabeden geçerlerken, köle ona, "Efendim, şuracıta hacetimi görebilir miyim?" deyince, şehzade onu attan indirmiş; sonra da geciktiğini görünce, ağırdan alıyor sanarak ardından gidince, bir de ne görsün: genç kız sandığı bir gulyabani değil miymiş!

Onu, çocuklarına şöyle söylerken duymuş: "Yavrularım, size bugün iyice besili bir genç adam getirdim." Onlar da kendisine, "Anneciğim, onu bize getir! Yiyip iyice karnımızı doyuralım!" diyorlarmış. Şehzade bu sözleri duyunca, Öldürüleceğini anlamış; her yanı titremiş, yaşamı için dehşete düşmüş ve geri dönmüş. Gulyabani ininden çıktığında, onu bir tabansız gibi korkmuş, titremeler içinde görünce ona, "Böyle korkacak ne var?" demiş; şehzade de, "Korktuğum bir düşmanım var" yanıtı vermiş. Gulyabani ona, "Sen bana bir şehzade olduğunu söylemiştin" deyince; o da, "Evet, doğru" yanıtını vermiş. Kız da, "Öyleyse, onu engellemek için düşmanına neden biraz para vermiyorsun?" diye sormuş; şehzade, "Parayla falan gözü doymuyor ki, ancak ölümlle yetinir! Bundan dolayı yaşamımdan endişe ediyorum, ben kötü talihimin kurbanıyım" diye yanıt vermiş; O zaman kız da,

"Eğer öyleyse, düşmanına karşı Allah'a yalvarmaktan başka çaren yok. O senitüm korktuğun bela ve kötülüklerden korur" demiş. Bunu duyan şehzade, başım göğsüne kaldırıp: "Sen ki, başı sıkışıp sana sığınanlara yardım edersin; ben de düşmanlarım üzerinde muzaffer olmak için sana sığınyorum. Kaldır onları Tanrım, yolumun üzerinden!" diye yakarmış,

Gulyabani bu yakarışı işitince gözden kaybolmuş. Şehzade, şah babasının yanına varınca; ona, vezirin kötü nasihatini anlatmış; o da vezirin öldürülmesine hükmetmiş.

(Bunu izleyerek Kral Yunan'ın veziri sözünü şöyle sürdürmüştü):

"Ey şahım, sen bu hekime arka çıkarsan, o seni ölümlerin en kötüsüyle öldürecektir. Sen onu lütuflarınla donatsan da, dost olarak kabul etsen de, yine de Ölümünü hazırlayacaktır. Elinde tuttuğun bir şeyle bedeninin dışı sarıyan bir hastalıktan seni kurtarmasımın nedenini anlamıyor

musun? Bunun sırf tutacağıın ikinci bir şeyle ölümüne yol açmak için olduğuna inanmıyor musun?" Bunu duyan

Kral Yunan, "Doğru söylüyorsun! Senin düşündüğün gibi yapılmış olabilir, ey uz görüşlü vezirim!" demiş "Bu hekimin beni öldürmek için gizlice gelmiş bir casus olması pek mümkündür. Gerçekten elimde tuttuğum bir şeyle beni kurtarmışsa, örneğin koklatacağı bir şeyle de pekâlâ beni öldürebilir." Sonra Kral Yunan vezirine,

"Ey vezir, onu ne yapmalıyız?" diye sormuş. Vezir, "Hemen birini kaldığı yere gönderip onu çağdırtmalı! Buraya geldiğinde boynunu vurdurmalı! Böylece kötülüklerini durduracak, sıkıntıdan kurtulup rahatlayacaksın! O sana ihanet etmeden, sen ona yapacağını yap!" demiş. Kral Yunan, "Doğru söylüyorsun, ey vezir!" demiş. Sonra hekimi çağdırtmış; hükümdarın kendi hakkında ne düşündüğünü bilmeyen hekim kıvançla huzura girmiş. - Şairin dizelerde anlattığı gibi:

Ey bahtın darbelerinden korkan kişi rahatla! Bilmezsın ki, her şey dünyayı yaratan Tann'nın elindedir. Zira yazılan yazılmıştır, asla bozulmaz! Yazılmamış olan içinse hiç korkmamalıdır. Ve sen Tanrım, seni övmeden geçen bir günüm olabilir mi? Yoksa, ahenkli üslubumun ve şairce dilimin şahane verisini başka kime harcardım? Ellerinden kabullendiğim her yeni armağan, Tanrım, bir öncekinden daha güzel, hem de istenmeden gelir. Böyleyken nasıl olur da senin görkemini, tüm görkemini, kendi içimde ve halk içre övmem! Ama itiraf etmeliyim, ağzım yeter güzellikte övgüler düzemiyor; sesim sana ilahiler söyleyecek kadar tatlı, sırtım da verdiğin nimetleri taşıyacak kadar güçlü değil! EyAllah'ın kulu, şaşkınlık içindeyken, meseleni, tek bilge olan Tanrı'yabırak ve artık yüreğine insandan yana girecek dertlerden korkma! Ve de bil ki, hiçbir şey senin iradenle oluşmaz; sadece Bilgelerin Bilgesi olan Tann'nın iradesiyle oluşur. Asla umutsuzluğa kapılma! Tüm dertlerini, tüm kaygılarını unut! Bilmez misin ki kaygılar, en sağlam, en güçlü yürekleri yıpratır? Öyleyse, bırak her şeyi! Tek düzenleyicinin karşısında kurduğumuz düzenler kudretsiz köle düzenlerinden başka bir şey değildir. Bırak geçip gitsinler! Sürekli mutluluğu tatmaya bak!

Hekim Rüyan huzuruna geldiği zaman kral ona, "Seni niçin huzuruma çağdırdığımı biliyor musun¹¹ diye sormuş. Hekim, " Bilinme yeni kimse bilmez; ancak Yüce Tann bilir!" demiş. Kral, ona, "Seni öldürmek, ruhunu bedeninden ayırmak için çağdırttım" demiş. Bu sözleri işiten Hekim Rüyan, görülmedik bir heyecanla sarsılmış; ve

"Kralım beni niçin öldüreceksin? Acaba ne gibi bir kusur işledim?" diye sormuş. Kral, ona "Senin bir casus olduğun ve beni Öldürmek için gelmiş bulunduğun söyleniyor. Böyle olunca, sen beni öldürmeden, ben seni öldüreceğim" yanıtını vermiş. Sonra celladı çağdırtmış ve ona, "Bu hainin boynunu vur, bizi belasından kurtar!" demiş. Hekim, "Beni bağışla ki Tann da seni bağışlasın! Beni öldürtme, yoksa Tann da senin canını alır!" diye yakarmış.

Sonra ey ifrit, benim sana yalvardığını, ama dinlemediğin; aksine ölümümü istemekte ısrar ettiğin gibi, o da yakanlanm krala tekrarlamış!

Sonunda Kral Yunan, hekime, "Seni Öldürtmedikçe güven bulamayacağım, rahata kavuşamayacağım. Çünkü senin, elime aldığım bir şeyle beni kurtardığın gibi, koklatacağın bir

şeyle ya da bir başka yolla, beni öldüreceğine kuvvetle inanıyorum," Hekim ona, "Efendimiz, benim ödülüm bu mu olacaktı, sen iyiliği, kötülükle mi karşılırsın?" demiş. Ama kral, ona, "Senin gecikmeden ölmen gere-kiyor!" demiş. Hekim kralın, kendi ölümünü kesin olarak istediğini iyice anlayınca, ağlamış ve layık olmayanlara hizmet etmenin verdiği üzüntüyle kahrolmuş,

Bu konuda şair demiş ki: Genç ve çılgın Maymune, tüm ruh yüceliğinden yoksundu gerçekte! Ama, babasının, aksine, göğsü merhamet, yüreği iyilikle doluydu. Ve de bakın ona! Elinde meşale olmadan yola çıkmaz; böylece yürürken sokağın çamurundan, yolların tozundan ve tehlikeli kaymalardan sakını rdı. Bunu izleyerek cellat ilerlemiş; hekimin gözlerini bağlamış; sonra palasım çekerek krala, "İzninle!" demiş. Ancak hekim.sürekli ağlıyor; krala da "Beni koru ki Allah da seni korusun! Beni öldürme ki, Allah da senin canını almasın!" deyip duruyormuş. Ve de şairin şu dizelerini okuyormuş:

Kendi kendime verdiğim Öğütler yerini bulmadı; oysa cahillerin öğütleri basan sağladı. Bense sadece hoşgöründen nasibimi aldım. Bu yüzden, eğer yaşayacak olursam, kendime öğüt vermekten sakınacağım! Ölürsen eğer, benim başıma gelen, başkalarının dillerini tutmaları için örnek oluşturacak!

Sonra, krala, "Benim ödülüm bu mu olacaktı? Sen bana vaktiyle bir timsahın davrandığı gibi davranıyorsun" demiş. Bunu duyan kral, "Bu timsah öyküsü de nedir?" diye sorunca; hekim ona, "Bu durumda iken sana bunu anlatmam olanaksız" demiş; "Allah aşkına, beni bağışla, Tanrı da seni bağışlasın" diye eklemiş; ve sonra yeniden gözyaşlarına boğulmuş. O sırada kralın gözdelelerinden birileri ayağa kalkarak, "Efendimiz, bu hekimin kanını bize bağışla! Çünkü biz onun sana karşı kusur işlediğini hiç görmedik; aksine, başka hekimlerin ve bilginlerin çare bulamadığı derdinden seni kurtardığımız gördük!" Kral onlara, "Siz bu hekimin öldürülmesinin nedenini bil-iniyorsunuz" demiş: "Onu bağışlarsam; ben, çaresiz kahrolacağım.

Çünkü elime bir şey vererek beni ölümden kurtaran kimse, koklayacak bir şey vererek beni öldürmeye de kadirdir. Böylece, ben onun ölümle elde edeceği bir bedel uğruna beni öldürmesinden korkuyorum. Zira, bu kişinin, buraya beni öldürmek için gelmiş olması mümkündür. Onun için ölmesi gerekli. Böylece kendi başıma korkusuz yaşarım" demiş. Bunu duyan hekim, yine "Beni bağışla ki,

Tanrı da seni bağışlasın! Beni öldürme, yoksa Allah da senin canını alır!" demiş, Ve ey ifrit, hekim, kralın, çaresiz, kendisini öldürtmek zorunda bulunduğundan emin olunca; ona, "Efendimiz, eğer ölümüm gerçekten zorunlu ise, bana bir süre tanı ki, evime gideyim! Bütün işlerimi yoluna koyayım! Ana-babama, komşularıma, cenazemi kaldırmaları için talimat vereyim! Ve özellikle tıpla ilgili kitaplarımı birilerine armağan edeyim!" demiş; "Bir de bir kitabım var ki, gerçekten alıntılarının alıntısı ve 'Ender-i nadirat'tandır,1 onu size armağan olarak vermek istiyorum; kitaplığınızda itinayla saklayın diye!" Bunu duyan kral, hekime, "Nedir bu kitap?" diye sormuş; o da, "Değer biçilmez şeyler içerir. Açıkladığı sırlardan pek önemli olmayan biri şu: Başımı vurdurursan, kitabı aç ve sayarak üç sayfa çevir; sonra soldaki sayfadan üç satır oku! Kestirdiğin baş sana seslenecek ve ona soracağın her soruyu yanıtlayacaktır!" demiş. Bu sözleri duyan kral şaşkınlıktan şaşkınlığa düşmüş; sevinçten ve heyecandan titremiş ve "Ey hekim, senin başını vurdursam da konuşacak

mısın?" diye sormuş. Hekim de, "Evet, gerçekten öyle, efendim! Kitapta, bu hayret verici şey de yazılı!" demiş. Bunun üzerine kral ona gitmesi için izin vermiş; ancak adamlarım da yamna katmış.

Hekim bir-iki gün içinde işlerini görmüş. Sonra yeniden kralın huzuruna çıkmış. Buraya emirler, vezirler, mabeyinciler ve naiplerle krallığın tüm önde gelenleri de gelmiş; divan (her renkten ve biçimden giysilerle) çiçek dolu bir bahçeye dönmüş. O sırada, hekim, divana girmiş ve kralın önünde ayakta durmuş; elinde eski bir kitap ve içinde bir tür toz bulunan bir sürme kutusu taşıyormuş. Sonra oturmuş ve "Bana birisi bir tabak getirsin!" demiş; sonra da tozu tabağa dökerek tabana yaymış; ve "Ey kral! Bu kitabı al! Ama başımı vurmadan önce kullanma; başım vurulunca, onu, içinde toz bulunan şu tabağa koydur! Kanımındindirsınlar! Sonra kitabı aç!" demiş.

Ancak kral acelesi yüzünden onun söylediklerini pek dinlememiş. Kitabı almış ve sayfaların birbirine yapışık olduğunu görmüş; parmağını ağzına koyup tükürüğüyle ıslatmış; ve ilk sayfayı açmayı başarmış. İkinci, üçüncü, sayfalar için de aynı hareketi tekrarlamış; ve her seferinde sayfalar büyük bir güçlkle açılmış; sonra okumaya çalışmış; ama sayfalar üzerinde hiçbir yazı yokmuş. Kral, "Ey hekim, burada yazılı bir şey yok!" demiş. Hekim, "Aynı tarzda açmaya devam et!" demiş; kral da yaprakları çevirmeye devam etmiş. Ancak daha birkaç dakika geçmemiş: O anda kralın kanına zehir işlemeye başlamış; çünkü kitap zehirli imiş. Kral, müthiş titremeler içinde yere düşmüş, ve "Zehirlendim, zehirlendim!" diye haykırmaya başlamış.

Hekim Rüyan, ona seslenerek şu dizeleri okumaya başlamış. Şu yargıçlar! Yargılar ya, bazen kendi yetkilerini aşarak tüm adaleti bir yana bırakırlar! Bununla birlikte, efendim, adalet vardır! Zamanı gelince, onları da yargırlar. Eğer dürüst ve iyi iseler yakayı kurtarırlar. Ama zulmetmişlerse, Kader de onlara zulmeder ve en kötü sıkıntılara uğratar! Gelip geçenlerin alaylarına ve acılarına alet olurlar. Yasa budur! Bu da ondan ötürüdür! Ve Kader sadece mantıkla işini yürütür!

Hekim Rüyan bu dizeleri okuyup bitirirken, kral da o anda can vermiş. Böylece, ey ifrit, bil ki, Kral Yunan, Hekim Rûyan'ı bağışlasaydı, Tanrı da sırası gelince onu bağışlayacaktı. Ama o bunu reddetti, ve ölümüne kendi karar vermiş oldu Sen de, ey ifrit, beni bağışlamak isteseydin, Allah da seni korurdu.

Anlatısının burasında, Şehrazat, sabahın ışığını görmüş ve yavaşça susmuş. Kızkardeşi Dünyazat, "Ne hoş bir anlatışın var." demiş; o da, "Efendimiz beni bağışlarda sağ kalırsam, bu akşam anlatacaklarımın yanında bunlar hiç kalır" demiş. Sonra o geceyi sabaha değin birlikte tam bir mutluluk ve bahtiyarlık içinde geçirmişler. Sonra şah, divanına çıkmış; ve divan dağılınca, sarayına dönmüş ve de Yakınlarıyla buluşmuş.

Altıncı Gece Gelince

Şehrazat söze başlamış: Ey bahtigüzel şah, İşittim ki, balıkçı, ifrite, "Sen beni bağışlamış olsaydın, ben de seni bağışlardım; ama sen Ölümümü istediğinden, ben de seni bu küpe hapsedip denize fırlatarak ölümüne mahkûm edeceğim" demiş. Bunu duyan ifrit, haykırarak: "Allah aşkına ey balıkçı!

Bunu yapma! Büyüklük et beni bağışla!" Yaptıklarına da sakın kızma! Ben suç işlediysem, sen iyilik et! Atasözleri ne demiştir:

"Kötülük yapma sen, iyilik yap! Kötünün suçunu tümünden bağışla!" Ve sen balıkçı! Sakın Umâne'nin Atika'ya yaptığım yapma!" demiş; Balıkçı, "Neymiş bu olay?" diye sorunca, ifrit, "Şimdi bunu anlatmanın sırası değil, beni küpten çıkarınca, onların başından geçenleri anlatırım!" diye yanıt vermiş. Balıkçı, "Yo! Seni, oradan çıkmaya hiç imkân bulamayacağın şekilde, kesinlikle, denize atmam gerek! Yalvararak sana başvurduğumda, sana karşı hiçbir suçum, al çakça bir davranışım olmadığı halde ölümünden başka şey düşünmedin; oysa ben sana sadece iyilik etmiştim küpten çıkararak... Bana karşı böyle davrandığına göre, senin bozuk bir soydan geldiğin anlaşılıyor. Ve de bil ki, senin durumunu, denizden çıkarıp seni yeniden kurtaracaklara açıklamadan küpü denize fırlatmayacağım. Böylece onu açmadan, tekrar denize fırlatacaklar; ve sen sonsuza kadar her türlü işkenceyi tadararak orada kalacaksın!" demiş. İfrit ona yanıt vermiş: "Beni bırak, sana şimdi Öyküyü anlatacağım; bir daha kötülük de etmeyeceğim; bir de seni sonsuza dek zenginleştirmek için olanak sağlayacak bir yol göstereceğim" Bunun üzerine balıkçı ona inanmış ve onu özgür bırakırsa, yalnız kendisine kötülük etmeyeceğini değil, iyilik de edeceğini düşünmüş. Onun iyi niyetine ve vaadine tümünden güvenerek; ve ona "kaadir-i mutlak" Tanrı üstüne yemin ettirdikten sonra, balıkçı, küpün kapağını açmış. Küpten tamamen çıkıncaya kadar duman yükselmeye başlamış; sonra da bu duman yüzü korkunç çirkinlikte bir ifrite dönüşmüş, İfrit küpe bir tekme vurarak onu denize yuvarlamış. Balıkçı küpün denize yuvarlandığını görünce, hiç kuşku duymamacasına mahvolduğuna inanmış; korkudan çişini kaçırmış ve kendi kendine "Bu hiç de hayra alamet değil!" demiş. Sonra yüreğini bütün tutmaya çalışarak, "Ey ifrit, Yüce Tanrı 'Vaadini tut! Çünkü bunun hesabı sorulur' buyurmuştur.

Sen, bana, yeminle, ihanet etmeyeceğini vaat ettin. Yeminine sadık kalmazsan Tanrı seni cezalandırır, gazabından korkulur; sabırlıysa da unutkan değildir. Sana, Hekim Rüyan'ın Kral Yunan'a söylediği, 'Beni bağışla ki, Tanrı da seni bağışlasın!' deyişini hatırlatırım" demiş.

Bu sözleri duyan ifrit, gülmeye başlamış; onun önünden yol alarak, "Ey balıkçı, beni izle!" demiş. Balıkçı da, güvenliğinden pek emin olmadan onun ardından yürümeye başlamış; böylece kentten tüm olarak uzaklaşmışlar ve onu gözden yitirmişler; sonra da bir dağa tırmanmışlar; oradan da ortasında bir göl bulunan تنها bir vadiye inmişler. Bunun üzerine ifrit durmuş ve balıkçıya ağını suya atmasını ve avlamasını emretmiş; balıkçı suya bakmış; orada beyaz, kırmızı, mavi ve san balıklar görmüş; şaşırmış kalmış; sonra ağını göle fırlatmış; çekince dört balığın ağı takıldığını görmüş; her bir balık ayrı bir renkte imiş. Bunu görünce, sevinmiş. İfrit ona "Bu balıklarla

Sultan'ın huzuruna çık ve bunları ona sun! O da sana bir servet verecektir ve şimdi Allah aşkına, özrümü kabul et! Korkan m ki, yeryüzünde yaşayan hiç kimseyi görmeden bin sekiz yüz yıldır1 deniz altında kaldığım için nezaket kurallarım unuttum! Sana gelince her gün buraya balık avlamaya gel! Ancak bir kereden fazla ağ atma! Şimdi Tanrı'ya emanet ol!" demiş. Bunu söyleyerek iki ayağını vurunca, yer yarılmış, ifriti yutmuş. Bunun üzerine balıkçı, ifritle başından geçenlere çok şaşarak, kente dönmüş; sonra da, balıkları alarak, bunları evine götürmüş; bunu izleyerek, toprak bir kap alarak bunu suyla doldurmuş; içine balıkları koymuş; balıklar su içinde oynamaya başlamışlar. Sonra, kabı başının üzerine yerleştirerek ifritin önerdiği gibi, Sultan'ın

sarayına doğru yol almış. Balıkçı Sultan'ın huzuruna çıkınca, balıkları ona sunmuş; Sultan, balıkçının kendisine sunduğu bu balıkları görünce hayranlığın doruğuna ulaşmış; çünkü, gerek nitelik, gerek tür bakımından ömrünce bunların benzerini görmemiş imiş. Sonra, "Bu balıkları aşçımız zenci kadına verin!" demiş. Bu köle, ona ancak üç gün önce Rum ülkelerinin kralı tarafından armağan olarak verilmiş ve de aşçılık marifeti henüz denenmemiş imiş. Vezir ona balıklan kızartmasını emretmiş ve "Ey aşçı, hükümdar sana ulaştırmak üzere bana şu emri verdi: 'Ey gözyaşım! Seni bir hazine gibi, dertli günümde2 dökmek için sakladım' atasözünün dediği gibi, sen de. Burada ifrit, daha önce balıkçıya deniz altında beşyüz yıl kaldığını söylediğini unutmuş görünüyormutfaktaki marifetini, tabaklarındaki tat zenginliğini bugün göstereceksin; çünkü Sultan bugün kendisine hediyeler getiren bir kimseyi kabul etti!" demiş. Vezir, bunları söyleyip her tür tavsiyelerini de ekleyerek oradan ayrılmış. Sultan, balıkçıya dört yüz dinar verilmesini emretmiş. Parayı alan balıkçı, bunu giysisinin cebine yerleştirmiş; mutlu ve sevinçli, karısının yanına, evine dönmüş. Sonra da çocuklarına, ihtiyaçları olan her şeyi satın almış. Bu sırada zenci aşçı, balıkları almış, temizlemiş ve tavaya sıralamış; bir yanlarını iyice kızarttıktan sonra, Öbür yanlarını çevirmiş. Fakat, birdenbire duvar yarılarak endamı güzel, yanakları parlak ve yüz hatları zarif, gözleri sürmelenmiş, vücudu ince ve zarafetle öne eğilmiş; başı mavi bir yazmayla Örtölü, kulağında küpeler, kolunda bilezikler, parmağında değerli taşlarla bezenmiş yüzükler bulunan bir genç kız çıkagelmîş; elinde kamıştan bir değnek tutuyormuş; ocağa yaklaşmış ve elindeki değneği tavaya uzatarak, "Ey balıklar, sözünüzü her zaman tutuyor musunuz?" demiş. Bunu gören köle bayılmış; genç kız sorusunu ikinci, üçüncü kez tekrarlamış. Bunun üzerine tavanın içindeki tüm balıklar, başlarını kaldırarak, "Evet! Evet!" demişler. Sonra hep bir ağızdan şu dizeleri okumuşlar:

Sen geriye dönersen, biz de döneriz; sen vaadini tutarsan, biz de bizimkini tutarız. Ama kaçmaya kalkışırsan borcunu ödeyinceye kadar haykırıp dururuz.

Bu sözler üzerine genç kız tavayı devirmiş, geldiği yerden çıkıp gitmiş ve mutfağın duvarı yeniden kapanmış. Köle kadın, baygınlığı geçince, dört balığın yanmış, kara kömüre dönmüş olduğunu görmüş; kendi kendine, "Zavallı balıklar" demiş; sonra kendi durumunu düşünerek ve de bir deyişi hatırlayarak, "İlk saldırıda bozguna uğrandı" demiş. Kendi kendine dövünüp dururken, vezir ardından, omuz başında belirivermiş; ve ona, "Balıklan Sultan'a götür!" demiş. Köle ağlamaya koyulmuş ve olup biteni vezire anlatmış; vezir çok şaşırılmış ve "Bu, gerçekten garip bir öykü!" demiş. Balıkçıyı aratmış ve huzuruna getirince, ona, "İlk kez getirmiş olduğuna benzer dört balık daha getirmen gerekiyor" demiş. Balıkçı göle yollanmış; ağız atmış ve yakaladığı dört balığı vezire getirmiş. Vezir de onları zenci kadına vermiş ve "Al bunları, benim huzurumda kızart ki, bu işin nasıl olduğunu arılayayım!" demiş. Zenci davranıp balıklan hazırlamış; ve ateş üzerindeki tavaya yerleştirmiş. Böylece, birkaç dakika geçmiş geçmemiş, duvar yarılıvermiş ve genç kız evvelce görüldüğü giysilere bürünmüş bir biçimde ve elinde aynı değnekle görünmüş; değneği tavaya doğru uzatmış ve "Ey balıklar, balıklar! Eski sözünüzü hâlâ tutuyor musunuz?" diye sormuş; balıklar hep birden başlarını tavadan kaldırarak ağız birliğiyle şu dizeleri okumuşlar: Geri dönersen, sana öykünürüz; yeminini tutarsan, biz de tutarız.

Ama verdiğin sözleri inkâr edersen belanı bul asiya kadar beddua ederiz! Bu anda Şekrazat, şafağın söktüğünü görmüş ve susmuş.

